

Utenriksanalyse: Tragedien George Walker

STEIN TØNNESSON Historiker og fredsforsker. Direktør ved Institutt for
fredsforskning (Prio). Interessesområder: fred (i både snever og utvidet forstand),
Kinas fremvekst som stormakt, «krigen mot terror».

Morgenbladet 8-14.2.2008

Det er lett å glemme at
USAs president frem til
20. januar 2009 heter
George Walker Bush.

De som helst vil glemme dette,
er amerikanerne selv. USAs 43-
president betraktes allerede som
fortid. Det tas nærmest for gitt
at 2008 blir et borkasteri år i
amerikansk historie. Kampen
om George W.s ettermæle har
for lengst begynt.

En gruppe liberalere har opp-
rettet et Bush-ettermæleprosjekt
(Bush Legacy Project). Målet er
ikke å sikre presidenten et godt
ettermæle. Det blir dårlig un-
sett. Hensikten er å advare mot

å tro at det bare var mannen
som var dårlig. Det trengs et
oppgjør med hele hans ideologi.

Bokhandlerne i USA utstiller for-
tiden to nye bøker om Bush-mi-
seren. Den ene er Craig Ungers
The Fall of the House of Bush. For-
fatteren, som tidligere har gjort
seg bemerket med en besvarelse
om forholdet mellom Bush-dy-
nastiet og Saudi-kongedømmet,
konsentrerer seg om forspillet
til krigen i Irak.

Unger betegner den som
«det største politiske feilslag i
amerikansk historie, som kan
føre til slutten på Amerikas glo-
bale lederskap». Tittelen på Un-
gers bok henviser på at George

W. har dratt hele Bush-dynastiet
ned i søla ved å trosse sin mer
fornuftige far.

Slik har han ødelagt famili-
ens ettermæle og sperrert tvilgri-
hetene for sin bror. Job – guver-
nøren i Florida.

Nettopp dette er et hovedtema i
den andre boken på markedet,
som faktisk er et mestersykke i
fagliterær komposisjon. Jacob
Weisbergs *The Bush Tragedy* kon-
sentrerer seg helt og fullt om
familien Walker Bush.

Weisberg bygger opp sin
historie omkring Shakespeares
Henrik V, der den mindre bega-
vede Prins Hal setter seg opp
mot sin forsiktede far, overvin-

le vise seg sin far verdig – og
helst overgå ham.

Weisbergs tragedie handler
om kompliserte far-søn-forhold
i en rik republikansk familie
preget av motsetninger mellom
Walkers, som levde sterkt og
likte å ta sjanser, og Bushene,
som var nøysomme og metodis-
ke.

George Walker Bush, hender
Weisberg, er tvers igjennom en
Walker, fullstendig ulik sin far.

Han søkte politiske embeter
mot sine foreldres råd, som had-
de større tro på bror Jeb. Lille
George ville vise at han kunne
greie brasene på egen hånd. Det
handlet om å vise seg sin fami-

Far og mor: Ny bok ser George W. i lys av hans familie. FOTO: PAUL SANCTA/SCANPIX

lie verdig, gjennom å trosse den.

Etter som Lille George mang-
let Store Georges kunnskaper
og arbeidsevne og ikke ville ta
imot råd fra faren og hans ven-
ner, måtte han bygge seg en ny
surrogatfamilie (Dick Cheney,
Condi Rice, Karl Rove, Don
Rumsfeld, Karen Hughes), som
han kunne betro seg til og la seg
styre av, og han måtte sette sin
lit til Gud.

Han skaffet seg også et
anegalleri av helter (Abraham
Lincoln, Theodor Roosevelt,
Winston Churchill, Harry Tru-
man, Ronald Reagan), som ikke
omfattet hans far. Weisberg de-
monstrerer ikke George W. Han
betrakter ham med tragikomisk
sympati og understreker at han
ikke er dum.

George W. har bare valgt å
kultivere en klosset uformuen-

het for å vinne i sjarm og være
mer folkelig enn sin kjølig
oppheyle og distanserte far. We-
isberg bebreider alle dem som
tillot at en så begrenset person
som George Walker kunne bli
USAs president.

Weisbergs bok vil bli en klas-
siker. Selv frøs jeg på ryggen
under lesningen. Men jeg kjøn-
ner også uro ved fristelsen til å
avskrive George Walker et helt
år før tiden. Ennå kan det være
rom for å ta sjanser. Er anden
så lam som vi tror? Vil verden
la USA få ro til å vente på en ny
president?

Walker-tragediens siste kapit-
tel er kanskje ennå ikke skrevet.